

1. møde.

Tirsdag den 1. oktober 1974 kl. 12.

Aldersformanden (*Jens Foged*):

I henhold til grundloven er folketinget i dag trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår.

Som det medlem, der længst har haft sæde i tinget, påhviler det mig at lede valget af tingets præsidium og tingsekretærer.

Til disse valg er anmeldt følgende valggrupper: én gruppe på 126 medlemmer, bestående af socialdemokratiet, venstre, det radikale venstre, det konservative folkeparti, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti, og én gruppe på 28 medlemmer, freniskridtspartiet og de uafhængige.

I henhold til gruppernes indstilling er til formand valgt *Skytte* (RV), til første næstformand *Grete Hækkerup* (S), til anden næstformand *Erlendsson* (FP), til tredje næstformand *Karlskov Jensen* (V) og til fjerde næstformand *H. C. Toft* (KF).

Til tingsekretærer er i henhold til gruppernes indstilling valgt følgende medlemmer: *Søren B. Jørgensen* (S), *K. J. Mortensen* (S), *Brøndsted* (V), *Hans Toft* (KF), *Elmholt* (RV) og *Glensgård* (FP).

Tinget er hermed sat.

Jeg beder den højtærede formand om at overtage formandspladsen.

Formanden:

Jeg takker for den tillid, som tinget har vist mig ved at genvælge mig til at lede arbejdet. Jeg skal bestræbe mig på efter bedste evne at opfylde de pligter, der påhviler mig som tingets formand.

Først har jeg den glæde på tingets vegne at udtale et hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronning Margrethe, til Hans kongelige Højhed Prins Henrik og til Hendes

Majestæt Dronning Ingrid samt til repræsentanter for højestetret, der som folketingets gæster overværer tingets første møde i det nye folketingsår. Hjertelig velkommen.

Jeg giver herefter ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundlovens § 38 omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministeren (*Poul Hartling*):

Folketinget indleder i dag et nyt folketingsår. Det sker på et tidspunkt, hvor det danske folk vågent og kritisk følger det arbejde, som udrettes i regering og folketing, og mange stiller det spørgsmål, om vore arbejdsformer er hensigtsmæssige i betragtning af de vanskelige opgaver, vi stilles over for.

Mine første ord ved denne lejlighed skal være et tilsagn fra regeringen om at ville formidle et samarbejde både med alle ansvarsbevidste partier i denne sal og med de organisationer, der har så stor betydning og dermed også så stort et ansvar i det moderne samfundsliv.

Den vigtigste arbejdsopgave for regeringen og folketinget er at genskabe stabilitet og ligevægt i dansk økonomi. Det er regeringens opfattelse, at der i den forløbne del af 1974 er lagt et godt grundlag at arbejde videre på. Det gælder ikke mindst den nedsettelse af indkomstbeskatningen til staten, som netop er blevet gennemført, og den udgiftsreform, som er knyttet dertil.

Men vi står fortsat over for store opgaver, som kræver en ansvarsbevidst indsats af regering og folketing, af erhvervslivet og af arbejdsmarkedets organisationer. Først og fremmest skal vi gøre en alvorlig indsats for

[Statsministeren.]

at fremme beskæftigelsen, og det skal ske på en sådan måde, at vi samtidig opnår en bedre ligevægt på betalingsbalancen. Derfor må vi samarbejde om at hindre en ny voldsom stigning i omkostninger og priser.

Stigningen i priserne på olie og andre importerede råvarer har belært os om, hvor afhængige vi er af den politiske og økonomiske udvikling i verden omkring os. Det opbrud, der er sket i det hidtil kendte mønster i den internationale økonomi, stiller også os over for meget alvorlige udfordringer.

Internationalt samarbejde vil derfor være nødvendigt i endnu videre udstrækning end hidtil. Det vil være nødvendigt at finde frem til en ny forståelse og et nyt mønster for samarbejde mellem industrilandene og den øvrige verden. De første skridt hertil er taget.

Når vi skal tage stilling til de internationale problemer og deltage i løsningen af dem, sker det ud fra den opfattelse, at den vestlige alliance vedblivende er grundlaget for de frie samfunds eksistens. Det sker, idet vi stiller os spørgsmålet om, hvilken rolle Europa må indtage i denne sammenhæng, og hvilken rolle Danmark som europæisk og nordisk nation har at udfylde.

Samarbejdet i Det europæiske Fællesskab er, som alle ved, præget af alvorlige problemer. Når mange nationale interesser brydes, kan det ikke undre, at de fælles løsninger på en række komplicerede områder ikke er lette at opnå. Alligevel er landene fast besluttet på at stå sammen.

Medlemskabet af EF danner grundlaget for meget væsentlige dele af vor udenrigspolitik og vor økonomiske politik. Danmark vil aldrig kunne isolere sig fra de problemer, som trænger sig på for Europa som helhed. Næsten alle vigtige spørgsmål må vi se i europæisk perspektiv, og det står fast, at dansk medlemskab af EF har givet Danmark store politiske og økonomiske fordele.

Danmark hører naturligt og nødvendigt hjemme i dette fællesskab.

Regeringen vil fortsat lægge stor vægt på, at det nære samarbejde imellem de nordiske lande fastholdes og udvides.

Vor tiltro til nødvendigheden af det internationale samarbejde i organisationer som FN og NATO er usvækket. Det samme gælder Danmarks deltagelse i de vigtige drøftelser i Genève og Wien og andetsteds om fremme af afspænding, nedrustning og samarbejde mellem Øst og Vest.

Samarbejde og forsvarsfællesskab med andre lande er en af forudsætningerne for Danmarks sikkerhed og selvstændighed. En lige så vigtig forudsætning er naturligvis, at vi er villige til selv af yde vor del. Det gælder også i forsvarssamarbejdet, at vil man være selvstændig, kan man ikke lade andre bære byrderne for sig.

De økonomiske problemer har i de senere år antaget en stadig alvorligere karakter.

Det er ikke noget, Danmark er alene om. Alle de industrialiserede lande i Vesteuropa mærker disse problemer. Deres økonomi rystes ved de voldsomme stigninger i oliepriserne og i priserne på andre råvarer. Derved er bytteforholdet blevet mærkbart forringet, og det belaster naturligvis landenes betalingsbalance over for den øvrige del af verden. Prisstigningerne på brændsel og råvarer har forstærket inflationen i de vesteuropæiske lande, samtidig med at udviklingen har fremkaldt vigende produktion og beskæftigelse.

De vesteuropæiske lande er ikke fattige samfund. Men landene må se i øjnene, at deres handelsvilkår er blevet forringet. De må indrette sig på, at levestandarden ikke kan stige med samme tempo som før. Det, det gælder om, er at gennemføre omstillingen på en måde, så det ikke går ud over de fundamentale krav til social tryghed og tryghed i beskæftigelsen.

[Statsministeren.]

For Danmarks vedkommende har den internationale udvikling imidlertid betydet en specielt vanskelig situation. Danmarks betalingsbalance var i forvejen svag og havde været det i en årrække. Vi stod i forvejen med en meget betydelig udenlandsk gæld, som er oparbejdet gennem år, og som for hvert år bliver mere tyngende.

Det må i denne forbindelse understreges, at det danske medlemskab af EF i betydelig grad bidrager til at gøre det muligt for os at løse problemerne. De fordele, EF-medlemskabet giver os under de nuværende vanskelige forhold, er dels en vis stabilisering af landbrugets afsætningsvilkår med adgang til et stort marked, dels de muligheder, som den frie adgang til det europæiske marked åbner for industrien. Hertil kommer virkningerne af det snævre valutariske samarbejde, som vi fra dansk side må tillægge den største værdi. Dette valutasamarbejde har medført, at udefra kommende inflationspåvirkninger er blevet mindre, end de ellers ville have været. Samtidig har det bidraget til en stabilisering af de internationale valutaforhold i en meget usikker periode i verdensøkonomien. Den lettelse af den danske valutasisituation, som dette samarbejde har medført, er af væsentlig betydning for os.

De fordele, som EF-medlemskabet giver, fjerner dog ikke den kendsgerning, at de problemer, man står over for under den igangværende tilpasningsperiode, er meget store.

Opgaven for os er nu den vanskelige på én gang at sikre en forsvarlig udvikling af betalingsbalancen og samtidig opretholde produktion og beskæftigelse.

Opgaven er ikke umulig. Forudsætningen er først, at man erkender den. Dernæst, at alle de parter, der har indflydelse på udviklingen, forstår deres ansvar. Jeg tænker både på regering og folketing og på erhvervene og arbejdsmarkedets parter.

Problemerne art kan vi næppe være me-

get uenige om. Vi har også i store linjer en fælles opfattelse af, hvilken politik det vil være nødvendigt at føre. Regeringen vil betragte det som sin vigtigste opgave at formidle et samarbejde, der kan føre til, at denne fælles grundopfattelse af situationen kan omsættes i praktisk politik.

Til belysning af problemerne kan man f. eks. måle bytteforholdet, det vil sige forholdet mellem priserne for Danmarks import og eksport. Sammenligner vi andet kvartal 1974 med samme kvartal i fjor, må vi notere en forringelse af bytteforholdet på 15 pct. Det svarer til et samfundsmæssigt tab på ca. 12 mia kr. på et års udenrigshandel.

En så kraftig bytteforholdsforringelse skal vi helt tilbage til Koreakrigens tid for at finde magen til. Det er uundgæeligt, at et så forringet bytteforhold må omsætte sig i en forøgelse af underskuddet på betalingsbalancen. Det er simpelt hen ikke muligt på et enkelt år at gennemføre så kraftige omstillinger, som ville være nødvendige, såfremt vi skulle fjerne virkningerne af denne forringelse. Derfor må vi regne med, at vi i år kommer op på et underskud på betalingsbalancen på godt 7 mia kr. Det er dog værd at understrege, at selv et underskud af denne størrelsesorden er udtryk for, at det er lykkedes at indhente en del af bytteforholdsforringelsen. Det tager tid, men tendensen er rigtig.

Det er nu af afgørende betydning, at vi ikke i vor økonomiske politik gennemfører foranstaltninger, som modvirker denne tendens. Vi må tværtimod tilpasse den økonomiske politik, sådan at vi i den kommende tid fortsat forbedrer balancen i vor omsætning med udlandet.

Det har heller ikke kunnet undgås, at den kraftige forringelse af bytteforholdet har lagt en dæmper på den indenlandske efterspørgsel og dermed bidraget til at fremkalde en stigning i ledigheden. De højere import-

[Statsministeren.]

priser har virket på samme måde som en beskatning — blot med den forskel, at provenuet i dette tilfælde går til udlandet.

Samtidig med at denne afdæmpende tendens har gjort sig gældende, har beskæftigelsessituationen været påvirket af afviklingen af de senere års kraftige byggepukkel.

Disse to ting i forening med Danmarks høje løn- og prisniveau har medført en tydelig vækst i arbejdsløsheden.

Regeringen ser med megen alvor på denne stigning i ledigheden. Derfor er der i de seneste måneder truffet en række forholdsregler for at bekæmpe den akutte ledighed, og yderligere foranstaltninger vil blive gennemført i de nærmeste uger.

I juni måned blev der givet ejere adgang til at få bindingsbeløb fra oktober kvartal 1974 og januar kvartal 1975 i Grundejernens Investeringsfond frigivet til modernisering og vedligeholdelse af deres udlejningsejendomme. Det gælder også udførelse af isolering og forbedring af varmeinstallationer. Arbejderne skal iværksættes inden udgangen af marts måned 1975.

I den kommende boliglovgivning vil det blive foreslået, at man af de allerede bundne beløb kan få frigjort yderligere midler til sådanne forbedrings- og isoleringsarbejder.

Det kommunale bygge- og anlægsstop er blevet ophævet før tiden.

Reguleringen af det private boligbyggeri er ophævet.

Igangsættelsesstoppet for statsarbejder udløber i dag.

Investeringsrammerne for kommuner og amtskommuner med særlig høj ledighed er blevet lempet, og de kommunale og amtskommunale investerings- og lånerammer vil i de kommende måneder blive revideret i lyset af den stedlige beskæftigelsessituation.

For at sikre tilstrækkelige muligheder for uddannelse og omskoling har regeringen

søgt en ekstra bevilling til specialarbejderskolerne.

Det er en lille lysning i situationen, at den effektive obligationsrente er faldet ca. 2 pct. siden slutningen af juli og må ventes at falde yderligere. Kvotaen for salg af danske obligationer til udlandet er forøget som forberedelse til den fuldstændige liberalisering af obligationseksporten.

Låneloftet blev udvidet med over 2 mia kr. i august, og hvis udviklingen godtgør, at det er ønskeligt, vil en ny udvidelse finde sted.

For at lette finansieringen af byggeriet er det endvidere besluttet at lempe den gældende aftale om udmåling af realkreditlån ved at forhøje finansieringstillægget både for boligbyggeri og for erhvervsbyggeri.

Adgangen til at optage finansielle lån i udlandet er blevet lempet bl. a. derved, at lån kan optages til finansiering af udgifter i udlandet vedrørende bygge- og anlægsarbejder, som udføres dér efter bestilling. Der er endvidere nedsat et udvalg til at overveje forbedringer i kreditordningen for eksport af bygge- og boligelementer.

Finansieringen af langfristede eksportkreditter er blevet væsentligt forbedret. Hensigten er at bringe den danske ordning på niveau med andre vesteuropæiske landes. For det første forøges den andel af kreditbeløbet, der kan genbelånes i Nationalbanken. For det andet forlænges den periode af kredittens løbetid, for hvilken genbelåning kan finde sted. For det tredje nedsættes renten til 8 pct. Og endelig kan den genbelånte del af kreditten holdes uden for låneloftet.

Spørgsmålet om kurssikring for disse eksportkreditter overvejes.

Regeringen er positivt indstillet over for den tanke, at der ved samarbejde mellem pengeinstitutterne oprettes et særligt finansieringsinstitut for eksportkredit.

[Statsministeren.]

Regeringen er i det hele taget indstillet på at sikre erhvervene de bedst mulige finansieringsvilkår inden for de rammer, der bestemmes af, at det stadig vil være nødvendigt at finansiere et underskud på betalingsbalancen ved lån og kreditter i udlandet.

Gennem Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk er der stillet statslige midler til rådighed på langfristede vilkår til særlige formål. Nævnes kan eksport- og importkonkurrerende virksomhed, miljøinvesteringer og energibesparende foranstaltninger i virksomheder. Regeringen er indstillet på en udbygning af disse finansieringsmuligheder, hvis der opstår behov herfor.

Samtidig med at der således gribes ind for at modvirke den øjeblikkelige vækst i ledigheden, må vi også på længere sigt tilpasse den økonomiske politik under hensyn til udviklingen i beskæftigelsen. En bærekraftig løsning af disse problemer beror på, at der gennemføres en strukturomlægning, hvorved en større del af arbejdsstyrken overføres til valutaintjenende eller valuta-sparende produktion.

Det var ud fra disse synspunkter, at de seks partier, der stod bag skattenedsættelserne og besparelserne i september, gav udtryk for den fællesopfattelse, at de aftalte udgiftsbegrænsninger ikke bør forhindre, at der kan tages initiativ til udgiftkrævende lovgivning, såfremt formålet hermed er at fastholde den fulde beskæftigelse og sikre et stabilt omkostningsniveau. Regeringen vil gerne ved denne lejlighed bekræfte denne indstilling i håb om, at også andre partier vil deltage i et samarbejde på dette grundlag.

Det må for os alle være et hovedpunkt i den økonomiske politik at sikre forudsætningerne for på en holdbar måde at nå frem til en højere beskæftigelsesgrad. Ved udformningen af en politik, der kan føre

frem imod dette mål, mener regeringen at der må lægges vægt på tre hovedsynspunkter:

For det første må vi gøre os klart, at vi selv må løse disse problemer. Vi kan ikke i en meget usikker international konjunktursituation bygge en politik på forhåbninger om et gunstigere bytteforhold. Vi må også regne med, at finansieringen af betalingsbalancen kan vise sig at blive vanskelig ikke mindst for et land, som igennem en årrække har optaget store lån. Men problemerne vil dog være mindre, hvis det er tydeligt for alle, at vi selv gør en indsats.

For det andet er det åbenbart, at vejen til en løsning går over en styrkelse af eksporterhvervene og de erhverv, der på hjemmemarkedet konkurrerer med de udenlandske producenter. Det vil sige, at vi i den økonomiske politik først og fremmest må søge at mestre de kraftige inflationstendenser. Opgangen i omkostninger og priser må være svagere her end i udlandet. En dæmpning i inflationen vil også bidrage til at lette erhvervenes finansieringsproblemer.

For det tredje må vi se i øjnene, at de muligheder, der foreligger for i denne situation at sætte offentligt og privat forbrug i vejret, under alle omstændigheder er meget små. Det tjener ikke noget formål, at forskellige samfundsgrupper søger at presse indkomster og forbrug i vejret. I sidste instans vil følgen af et forsøg på kunstigt at presse forbruget op uundgåeligt blive en stramning af den økonomiske politik og en større ledighed.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at det vil lette tilpasningsproblemerne i erhvervene, såfremt de begrænsede muligheder, der består for at øge den indenlandske efterspørgsel, især forbeholdes de erhvervsaktive gruppers forbrug og investering, mens de offentlige udgifters vækst må holdes nede.

Den linje, regeringen har fulgt og også i

[Statsministeren.]

fremtiden vil følge i sin økonomiske politik, er bygget på disse grundsynspunkter. Der er derfor heller ikke tale om, at de lempelser, der gradvis er sket, og de yderligere lempelser, der er indeholdt i det nys afsluttede forlig, repræsenterer en afvigelse herfra.

Det er ikke regeringens opfattelse, at vi kan overvinde de økonomiske vanskeligheder ved blot at øge den indenlandske efterspørgsel, for i så fald vil vi kun møde problemerne igen, men i forstærket form, lidt længere fremme. Det er imidlertid lige så tydeligt, at det ikke er nogen løsning at lade den indenlandske efterspørgsel gå yderligere tilbage. Derfor har regeringen truffet den række af forholdsregler til fremme af beskæftigelsen, som jeg netop har omtalt.

Først og sidst må vi imidlertid kæmpe for at bryde ud af den onde cirkel, hvor priser og omkostninger til stadighed driver hinanden i vejret. Regeringen har her ment, at iværksættelse af den reform af statens skatte- og udgiftspolitik, som af mange grunde trængte sig på, også kunne bidrage væsentligt til løsningen af denne store opgave. Det har — som alle véd — ikke været let at nå frem til et forlig herom. Det ville have været lettere, hvis det havde været muligt at gå ind for en stærk svækkelse af finanspolitikken, men det tillader den økonomiske situation på ingen måde, og derfor står der også endnu for folketingset tilbage i den kommende tid at medvirke til iværksættelse af de nødvendigvis omfattende besparelser, der blev aftalt ved forliget.

Selv med disse besparelser er det imidlertid givet, at der er tale om en moderat lempelse af finanspolitikken — en lempelse, som regeringen har ment at kunne gå ind for, fordi vi føler, at befolkningen hellere vil have den stigning i realindkomsterne, der er mulighed for gennem en skattelettelse,

end stigninger i pengeindtægten, som skatter og følgeprisstigninger ville sluge det meste af.

For hele samfundet er det afgørende, at vi får bremset den inflatoriske udvikling, som i de senere år har beskåret dansk produktions konkurrenceevne over for udlandet.

Den opgave skal løses, samtidig med at den forringelse af bytteforholdet, vi har været udsat for, har forringet den reale værdi af dansk produktion.

Derfor må den mulige justering af realindkomsterne ske, uden at vi får en ny uforholdsmæssig oppustning af produktionsomkostningerne.

Den ændring af beskatningen, som træder i kraft fra 1. januar 1975, bør kunne yde et væsentligt bidrag til en sanering og stabilisering af vor økonomi.

Det har længe været erkendt, at den stadig kraftige vækst i det offentlige forbrug var en væsentlig årsag til inflation og uligevægt i dansk økonomi. Med de besparelser på nær ved 7 mia kr., som er et led i skattereformen, er der sket et afgørende brud på denne udvikling. Regeringen lægger vægt på, at der ikke er tale om en engangsforanstaltning, men at arbejdet med at bremse stigningen i de offentlige udgifter bliver videreført i de kommende år.

Disse besparelser har banet vejen for en mærkbar lettelse af de direkte skatter til staten. Det betyder ikke givetvis, at den enkelte borger i 1975 vil komme til at betale mindre i skat end i 1974. Indkomsterne er jo stigende for mange skatteydere. Men da ændringerne er koncentreret om at lette skatterne for det store flertal af erhvervsaktive og mindske beskatningen for en indkomststigning for disse grupper, betyder det, at en gennemsnitslønmodtager kan forøge sin indtægt med 10.000 kr. fra 1974 til 1975 næsten uden at skatten stiger.

For de allerfleste lønmodtagere og andre

[Statsministeren.]

i mellemindkomstgruppen betyder det en skattelettelse på ca. 4.000 kr. Det er tankevækkende, at det i kroner og øre er lige så meget som fem dyrtidsportioner. Det er rigtigt, at noget af denne skattelettelse modvejes af nogle af besparelsesforslagene. Det er dog kun en mindre del af besparelserne, der på denne måde viser sig i form af øgede udgifter for den enkelte. Det vejer langt tungere, at mindre skat betyder en indtægtsfremgang, der er skattefri, og som heller ikke fører til prisstigninger.

Jeg understreger dette forhold af to grunde.

For det første viser det, at det er muligt at skabe forbedringer i realindkomsterne, uden at det behøver at føre til en inflatorisk udvikling. Vi har i de forløbne år været alt for tilbøjelige til at se på pengelønnen i stedet for at koncentrere os direkte om det, som er det centrale: realindkomsten.

For det andet er der hermed givet et positivt udgangspunkt for de overenskomstforhandlinger, vi nu står over for.

Gennem den skattelovgivning, der blev gennemført i september, er der nemlig sket en sådan forbedring af lønmodtagernes disponible indkomster, at der heri skulle ligge en rimelig baggrund for, at overenskomstforhandlingerne kan afsluttes med et resultat, som sikrer en væsentligt langsommere stigning i omkostningerne end den, vi har haft i de senere år.

Der ligger i, hvad jeg her har sagt, at den tilstræbte stabilisering af dansk økonomi kun kan nås, hvis det lykkes at dæmpe omkostningsudviklingen. Lovgivningsmagten kan ikke sikre den fulde beskæftigelse, medmindre arbejdsmarkedets parter erkender, at de har et selvstændigt ansvar og handler i overensstemmelse med dette ansvar.

De økonomiske og beskæftigelsesmæssige problemer står i centrum netop nu. De kan

imidlertid ikke forstås eller løses isoleret, men må ses i sammenhæng med de øvrige samfundsområder. Med hensyn til lovgivningsinitiativer på disse felter henviser regeringen til den skriftlige del af åbningstalen. Som det har været tilfældet i de senere år, er denne opdeling fundet praktisk, men det understreges, at den skriftlige og mundtlige del må ses i sammenhæng.

Efter indgående forhandlinger er der truffet aftale om et handelsarrangement mellem EF og Færøerne. Det er trådt i kraft den 1. september. Regeringen hilser dette resultat med tilfredshed. Aftalen sikrer næsten alle færøske eksportvarer samme behandling i forhold til EF som andre danske eksportvarer.

Regeringen vil i samarbejde med landsrådet og de grønlandske kommuner fortsætte udviklingspolitikken i Grønland såvel med hensyn til øget grønlandsk indflydelse på egne anliggender som på det erhvervs-mæssige, beskæftigelsesmæssige og uddannelsesmæssige område.

Debatten om økonomi og beskæftigelse, skatter og boligproblemer får os ikke til at glemme, at disse ting snarere er midler end mål. Det er imidlertid af største vigtighed, at vort samfund kan give den enkelte tryghed i arbejdet og sørge for ordentlige boligforhold og en mindre tyngende skat. Det er det, fordi sund økonomi og ordnede forhold er betingelser for, at det enkelte menneske og den enkelte familie kan få bedre muligheder for at forme deres tilværelse, som de ønsker det. Det enkelte menneskes trivsel og udfoldelse er vedkommendes egen sag, men samfundet skal give det nødvendige tryghedsgrundlag og de nødvendige rammer, som det må være vores fælles ansvar at tilvejebringe.

Til de nødvendige rammer hører efter

[Statsministeren.]

regeringens opfattelse, at der gives den enkelte borger mere medindflydelse. Derfor må vi videre med en decentralisering og en forenkling af administrationen.

Vi må bort fra, at fjerne autoriteter træffer afgørelser om de nære problemer. Det gælder arbejdsplads, børnenes skole, bolig-miljø og meget mere. Det vil være et gennemgående sigte med regeringens arbejde, at der skal sikres den enkelte større indflydelse på de problemer, der direkte vedrører ham eller hende i hverdagen.

Dette mål forenes godt med, at flere opgaver lægges ud til amt og kommuner, og med en fornuftig planlægning. Planer, som lægges i tide, og som er kendt af alle, kan skabe rammer, der giver bedre plads for selvstændigt initiativ og personlig fantasi og indsats.

I dag, den 1. oktober, træder miljøreformen i kraft. Alle ønsker vi et renere miljø, renere luft og vand. De bestemmelser om forureningsbekæmpelse, der nu er truffet, vil regeringen føre ud i livet med største årvågenhed til gavn for helheden.

Vi har et rigt samfund, men det rige samfund kan ikke bare blive ved med at kræve ind og solde op og smide væk. Genbrug er et begreb, der er kommet for at blive. Midt i vore alvorlige økonomiske problemer er det også værd at huske, at et samfunds velstand og trivsel ikke kun måles med nationalproduktets størrelse, med også ved de vilkår, som her bydes mennesker for at trives i arbejde og fritid.

I den del af 1974, som ligger bag os, har folketetinget opnået betydningsfulde resultater. Trods alle vanskeligheder er der gennemført en række nødvendige love. Især vil jeg pege på, at skattelovgivningen er ændret, så indkomstskatten er lettet. Statens udgiftstigning vil blive bremset. Det er de første

tegn på, at perspektivplanernes dystre spådomme ikke behøver at komme til at gå i opfyldelse.

Nu begynder et nyt folketingsår, og nu skal vi videre. Skal det lykkes, kræves der en midtsøgende politik og et bredt samarbejde. Regeringen vil lægge op til en sådan politik og indbyde til et sådant samarbejde.

Som jeg sagde til indledning, spørger mange i dag, om vore demokratiske arbejdsformer er tilstrækkelig hensigtsmæssige over for de problemer, der trænger sig på. Det er for os i denne sal en fælles opgave at vise, at vort demokrati kan fungere rigtigt. Det kan kun ske, hvis vi alle føler ansvar for ikke at så splid og rejse kunstige modsætninger.

Jeg tror, at den følelse af ansvar over for opgaverne findes i vort folk. Derfor tror jeg også, den vil findes i folkets ting.

De uafviselige opgaver ligger lige for.

Vi skal genskabe fuld beskæftigelse.

Vi skal skabe ligevægt i dansk økonomi.

Vi skal bekæmpe inflationen.

Disse opgaver må løses for at give gode vilkår til alle for at trives i arbejde og fritid.

Disse opgaver kan kun løses gennem et samarbejde mellem alle de kræfter, der har en afgørende indflydelse på udviklingen.

Regeringen indbyder til dette samarbejde. Det er vort håb, at alle ansvarlige såvel her i folketetinget som udenfor vil tage imod denne indbydelse.

Regeringen vil sætte alt ind på at formidle og lette samarbejdet til gavn for vores land.

Skal vi indlede det nye arbejdsår med et trefoldigt leve for Danmark.

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra.)

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.

Mødet udsat kl. 12.40.

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen, Hans kongelige Højhed Prins Henrik og Hendes Majestæt Dronning Ingrid med følge samt repræsentanterne for højestret gæstelogen, ledsaget af præsidiets medlemmer.

Skriftlig redegørelse af statsministeren i tilslutning til åbningstalen.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 afgives i en mundtlig og en skriftlig del.

Denne skriftlige del af redegørelsen er i sit indhold mere detaljeret end redegørelsens mundtlige del og omfatter bl.a. en kortfattet omtale af de lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, som regeringen ved det nye folketingsårs begyndelse påregner at fremsætte i løbet af folketingsåret.

For at bidrage til en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af lovgivningsarbejdet vil regeringen i løbet af de kommende dage fremsætte et betydeligt antal lovforslag, og regeringen er rede til i begyndelsen af folketingsåret at orientere om, hvornår de øvrige i redegørelsen omtalte regeringsforslag ventes fremsat i tinget.

ARBEJDSMINISTEREN:

For arbejdsministeriet vil hovedproblemet i den kommende tid være bekæmpelsen

af den voksende ledighed på arbejdsmarkedet. Det er nødvendigt at være opmærksom på en styrkelse af de arbejdsmarkedspolitiske virkemidler til at lette omstilling og tilpasning samt i det hele vilkårene på arbejdsmarkedet og samspillet imellem de enkelte midler.

Det er således vigtigt at forøge og støtte de lokale arbejdsformidlingskontorers muligheder for at yde en ekstra indsats.

Arbejdsmarkedsnævnene bør i højere grad end hidtil inddrages i ansvaret for opretholdelsen af beskæftigelsen inden for deres områder. Regeringen vil fremsætte forslag, som styrker nævnene med hensyn til opgaver og kompetence. Der må endvidere skabes forbedrede muligheder for, at ledighedsproblemerne for den særlig vanskeligt stillede arbejdskraft (egnsudviklingsområderne, langvarigt ledige m.v.) kan afhjælpes ikke bare ved iværksættelse af traditionelle beskæftigelsesarbejder, men tillige ved beskæftigelsesfremmende foranstaltninger af anden art.

Også kapaciteten inden for arbejdsmarkedsuddannelserne må øges, og her er det især specialarbejderuddannelserne, der kan hjælpe med omskoling af arbejdskraft fra de mest truede områder til områder med bedre beskæftigelsesmuligheder. Eksportindustriens og importerstøttende erhvervs behov for arbejdskraft bør i videst muligt omfang tilgodeses. Samtidig bør uddannelserne inden for de erhvervsområder, hvor lavkonjunkturen må betragtes som midlertidig, selvsagt opretholdes. Regeringen er indstillet på at søge tilvejebragt de bevillingsmæssige forudsætninger herfor.

Af særlig vigtighed er dernæst en fortsættelse af bestræbelserne på en forbedring af arbejdsmiljøet. Et tilfredsstillende arbejdsmiljø er af afgørende betydning for den enkeltes trivsel og indsats.

Forslag til lov om arbejdsmiljø, der ikke nåede at blive behandlet i sidste folketingsår, vil blive fremsat igen. Der tilsigtes skabt mulighed for en betydningsfuld udbygning af arbejderbeskyttelsen gennem yderligere

[Statsministeren.]

forebyggelse af sundhedsfare, menneskelig-gørelse af arbejdsforholdene inden for alle dele af arbejdslivet og større indflydelse for arbejdstagere i arbejdsmiljøspørgsmål både generelt og i den enkelte virksomhed. De langsigtede overvejelser i arbejdsmiljøgruppen af 1972 vil blive søgt fremmet til afslutning i foråret 1975, så resultaterne kan udnyttes til udfyldning af den nye lovs rammer i nært samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Regeringen har med henblik på løbende at sikre tilstedeværelsen af det bedst mulige bedømmelsesgrundlag indledt et snævert samarbejde med de lokale arbejdsmarkedsnævn for at kunne følge udviklingen i beskæftigelsen i de forskellige dele af landet. Samtlige nævn er anmodet om kvartalsvis at ville fremkomme med en vurdering af beskæftigessituationen og forslag til egnede initiativer.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om arbejdsmiljø.

Genfremsettelse.

Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

På baggrund af en henvendelse til arbejdsministeriet fra Det arbejdsmarkedspolitiske Udvalg vil der blive fremsat forslag om en ændret arbejdsdeling mellem de lokale arbejdsformidlingskontorer, de lokale arbejdsmarkedsnævn, arbejdsdirektoratet, landsarbejdsnævnet og arbejdsministeriet, således at arbejdsmarkedsnævnene og landsarbejdsnævnet får tillagt større kompetence. Der vil muligvis også blive tale om ændringer som følge af endnu ikke afsluttede overvejelser i landsarbejdsnævnet.

BOLIGMINISTEREN:

I de boligpolitiske aftaler af 11. juni 1974 om en langsigtet boligløsning er der udtrykt enighed om, at det vil være en rimelig målsætning at søge tilvejebragt en stabil boligproduktion på ca. 40.000 enheder årligt.

I tilknytning til boligaftalen har regeringen gennemført forskellige foranstaltninger med henblik på at modvirke afmat-

ningstendenserne. Ophævelsen af det kommunale bygge- og anlægsstop blev fremskyndet. Reguleringen af det private boligbyggeri er ophævet. Belåningsgrænserne for realkrediten er lempet. Der er gennemført adgang til at anvende de to sidste kvartalers indbetalinger til Grundejernes Investeringsfond til modernisering, opretning og ekstraordinære vedligeholdelsesarbejder i udlejningsejendomme. Statens bygninger bliver nu gennemgået med henblik på gennemførelse af energibesparende foranstaltninger. Indenrigsministeren har henstillet til kommunerne, at der også i kommunale bygninger træffes sådanne foranstaltninger.

Hovedopgaven inden for boligministerens område i 1974-75 bliver en opfyldelse af de boligpolitiske aftaler. Det omfatter en ny lov om boligbyggeri og væsentlige ændringer af lejeloven og lov om midlertidig regulering af boligforholdene. I forbindelse hermed skal der foretages enkelte ændringer af realkreditloven.

For det almennyttige nybyggeri, hvor der siden 1971 har været betydelige udlejningsvanskeligheder, betyder boligaftalen, at regeringen i loven om boligbyggeri vil foreslå en ændret finansieringsordning. Ordningen, som skal omfatte op til 8.000 boliger om året, tager sigte på at nedbringe begyndelseslejen i nybyggeriet. Forslaget vil ud over fortsat ydelse af rentesikring omfatte støtte i form af rentefri lån fra stat og kommuner som led i en øget selvfinansieringsordning. Finansieringsbidrag skal tillige ydes fra det ældre almennyttige boligbyggeri. Långivningen til byggeriet påregnes formidlet af Boligselskabernes Landsbyggefond i takt med afholdelse af byggeudgifter.

De gældende regler for støtte til kollegiebyggeri vil blive taget op til revision. Det er tanken i videst muligt omfang at indpasse boliger til unge under uddannelse i det almennyttige boligbyggeri og indrette finansieringsordningen under hensyn hertil.

I overensstemmelse med boligaftalen vil der blive fremsat lovforslag om uopsigelig-hed, bytteret og beboerdemokrati for lejere i hele landet. Boliganvisningsudvalgenes beføjelser foreslås væsentligt begrænset, og der vil blive større aftalefrihed vedrørende lejen og lejevilkårene. Lejen for beboelses-

[Statsministeren.]

lejemålene vil i kommuner, hvor der er behov herfor, blive reguleret efter det såkaldte omkostningsprincip. Ordningen søges tilrettelagt således, at den skaber friere og bedre forhold på boligmarkedet.

Aftalen på dette område vil indebære et væsentligt skridt bort fra den restriktionspolitik, der har præget lejelovgivningens siden 2. verdenskrig. Den vil fremme opretning og forbedring af de ældre udlejningsejendomme og skabe øget beskæftigelse inden for byggefagene.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om registrering af arkitekter.

Genfremsættelse.

*Lov om boligbyggeri.**Ændring af lov om leje.**Ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene.**Ændring af lov om realkreditinstitutter.*

Om de 4 forslag henvises til bemærkningerne foran.

Ændring af boligsikringsloven.

Loven skal optages til revision i 1974-75 med henblik på justering af satserne som følge af prisudviklingen og de gennemførte ændringer af skattelovgivningen.

*Byggelov.**Ophævelse af byggelov for København.**Ændring af lov om ejerlejligheder.**Ændring af lov om sanering.**Ændring af lov om boligtilsyn.*

De 5 lovforslag fremsættes som konsekvens af miljøministerens forslag til lov om kommuneplanlægning. I forslaget til ny byggelov samles bestemmelserne i byggeloven og Københavns byggelov af 1939 i én lov med ensartede regler for hele landet på byggelovsområdet. Byggesagsbehandlingen decentraliseres yderligere og forenkles.

FINANSMINISTEREN:

De statsfinansielle problemer har præget de politiske forhandlinger gennem hele foråret og sommeren, hvor folketingets økonomisk-politiske udvalg og skatte- og afgiftsudvalg har udført en meget stor arbejdsindsats. En foreløbig afslutning blev nået med vedtagelsen den 20. september af skattelettelser på ca. 7 mia kr.

Modstykket hertil var den aftale, som blev indgået mellem seks partier om besparelser på 1975-76-budgettet på 6,7 mia kr. i 1975-priser i forhold til det budgetoverslag for 1975-76, som forelå i foråret. Det står nu tilbage som en af folketingets vigtigste opgaver i dette efterår at træffe endelig beslutning om gennemførelsen af disse omfattende besparelser. På en række områder kræver det lovgivning. Fra de implicerede ministerier er lovforslag med dette sigte på vej. På andre områder bliver besparelserne indarbejdet direkte i det finanslovsforslag og de budgetoverslag, som finansministeren vil forelægge sidst i november. Det tredje led i spareplanen består i, at regeringen vil vise den yderste tilbageholdenhed med at fremsætte lovforslag, som medfører nye statsudgifter. Rammen herfor er i spareforliget fastsat til højst 200 mill. kr. i 1975-76.

Det er regeringens hensigt at fremsætte forslag om en ændring af kildeskatteloven, hvorefter opkrævningen og afregningen af A-skat overtages af pengeinstitutterne og arbejdsgiverne fritages for disse opgaver. Reglerne vil blive udarbejdet på grundlag af den redegørelse, der i juni 1974 blev afgivet af en særlig arbejdsgruppe, hvori pengeinstitutterne var repræsenteret. En sådan ordning gør det muligt at gå over til tabeltræk. Dette vil give færre restskatter og overskydende skatter end den nuværende ordning. Da nyordningen vil kræve en meget omhyggelig planlægning for at kunne fungere med tilstrækkelig sikkerhed, vil der dog antagelig gå 2-3 år, før den kan træde i kraft.

Der vil blive fremsat forslag om ændrede lejeværdiregler i overensstemmelse med den aftale om en langsigtet boligløsning, der blev indgået i foråret. Efter denne aftale skal lejeværdien for de kommende år opgøres på grundlag af 15. almindelige vurdering med visse tillæg. Det er dog tanken, at lejeværdibegrebet fra 1976 gradvis skal afvikles, og

[Statsministeren.]

at fradragsretten for renter af gæld i ejerboliger samtidig skal begrænses. Et særligt udvalg arbejder for tiden med dette spørgsmål, og når udvalgets betænkning foreligger i begyndelsen af 1975, vil regeringen overveje at fremsætte lovforslag om nye regler for, hvorledes ejerboliger skal behandles ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Regeringen agter at genfremsætte lovforslaget om ændring af den særlige indkomstskat. Hensigten med dette lovforslag er i første række at skærpe beskatningen af de ekstraordinært store fortjenester ved ejendomssalg, som ikke er undergivet almindelig indkomstbeskatning. Fortjenester, der kun skyldes den almindelige prisstigning, ønskes dog friholdt for beskatning. Det er endvidere hensigten at lempe beskatningsreglerne, når en ejendomsafståelse er sket ved ekspropriation og ved jordfordeling.

Skattekontrolloven vil blive foreslået ændret. Det er tanken at søge bestemmelserne om straffetillæg ved for sen indsendelse af selvangivelse mildnet. Dette skal så vidt muligt have virkning allerede, når selvangivelsen for indeværende indkomstår skal afleveres.

Som et led i den aftale om besparelser, der blev indgået mellem seks af folketingets partier, vil der blive fremsat forslag om, at transgbestemte sociale ydelser gøres skattefri.

Ved lov af 2. april 1974 om banker og sparekasser er disse fra den 1. januar 1975 i princippet undergivet fælles bestemmelser med hensyn til udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed. Bankerne er hidtil blevet beskattet efter samme regler, som gælder for andre aktieselskaber, hvorimod sparekasserne i almindelighed har været fritaget for beskatning. Man finder det rimeligt, at den ligestilling mellem banker og sparekasser, der er indført ved loven af 2. april 1974, ledsages af en ligestilling i skattemæssig henseende. Regeringen vil derfor foreslå selskabsskatteoven ændret med henblik herpå.

Det er endvidere tanken at stille forslag om ændring af loven om nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m. v., således at aftrapningen af nedslagsbeløbet først sætter ind ved en noget højere skattepligtig indkomst end efter de gældende regler.

Der vil blive foreslået ændring af reglerne

i tipsloven om fordeling af overskuddet. De ændrede regler vil blive udarbejdet med udgangspunkt i et forslag fra det under kulturministeriet nedsatte idrætsudvalg.

Som et led i den aftale, der blev indgået mellem seks af folketingets partier, vil lovforslaget om afgift af elektricitet til privat forbrug blive genfremsat. Som supplement hertil er det tanken at stille forslag om indførelse af en afgift af gas til husholdningsbrug m. v. af tilsvarende art og størrelse som elafgiften. Disse afgifter vil helt eller delvis kunne erstattes af andre afgifter.

I stedet for det i maj måned fremsatte forslag til en omsætningsafgift af lystfartøjer vil der blive fremsat forslag om en årlig afgift. Afgiften vil blive afpasset efter fartøjernes længde, dog således at de mindste — bortset fra speedbåde — fritages.

Som et led i de seks partiers aftale om besparelser vil der blive fremsat forslag til ændring af merværdiafgiftsloven, således at tilskuddet til nedsættelse af forbrugerpriserne på smør, ost og piskefløde ophæves.

Endelig vil der som led i aftalen blive fremsat forslag til lov om afgift på ansvarsforsikringer for motorkøretøjer. Man ønsker, at motorkørslen på denne måde gennem forsikringsselskaberne bidrager til dækning af det offentlige udgifter til behandling af trafikskadede og til invalidepension til disse.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

*Finanslov 1975-76.**Tillægsbevillingslov 1974-75.**Ændring af lov af 4. juni 1965 om udstedelse af præmieobligationer.*

Forfaldstiden 22. september 1975 ønskes, således som det har været tilfældet for andre præmieobligationslån, udskudt i 20 år.

*Lov om optagelse af statslån i udlandet.**Ændring af kildeskatteloven.*

Regler om opkrævning af A-skat gennem pengeinstitutterne.

Ændring af ligningsloven.

Nye regler om beskatning af over- og underskud i ejerboliger på grundlag af boligforliget. Skattefrihed for transgbestemte so-

[Statsministeren.]
 ciale ydelser. Regler til undgåelse af dobbeltbeskatning af personer, der beskattes i Grønland. Yderligere begrænsning af fradragsretten for renter ved for sen betaling af skatter og afgifter til det offentlige.

Ændring af loven om særlig indkomstskat.

Nye regler om procenttillæg og ekspropriation m. v.

Ændring af skattekontrolløven.

Regler om lempeligere straffetillæg ved for sen indgivelse af selvangivelse.

Ændring af selskabsskatteoven.

Regler om skattepligt for sparekasser.

Ændring af loven om nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m. v.

Nedslaget, der tilkommer personer over 67 år, er hidtil blevet aftrappet, når den skattepligtige indkomst overstiger 22.000 kr. Det er tanken at foreslå denne indkomstgrænse forhøjet til 25.000 kr.

Ændring af tipsloven.

Ændrede regler om fordeling af overskudet.

Folketingsbeslutning om ratifikation af overenskomst med Sverige om told og merværdiafgift ved bygning og drift af faste forbindelser over Øresund.

Genfremsættelse.

Lov om afgift af elektricitet.

Genfremsættelse.

Lov om afgift af gas.

Indførelse af en afgift af gas til husholdningsbrug m. v. af tilsvarende art og størrelse som foreslået for elektricitet.

Lov om afgift af lystfartøjer.

Indførelse af en årlig afgift af lystfartøjer afpasset efter fartøjernes længde.

Ændring af merværdiafgiftsloven. (Ophævelse af tilskud til smør, ost og piskefløde m. v.).

Tilskuddet til smør, ost og piskefløde foreslås ophævet. Samtidig foretages en teknisk administrativ ajourføring af merværdiafgiftsloven.

Lov om afgift på ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m. v.

Indførelse af afgift på præmier til ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m. v.

Ændring af lov om Danmarks Forvaltningshøjskole.

Ifølge revisionsbestemmelse.

FISKERIMINISTEREN:

Fiskerierhvervets eksportindtægter har vist betydelige stigninger såvel i 1973 som i den forløbne del af 1974. Det stadig mere intensive fiskeri, der foregår næsten overalt i verden, har imidlertid også for de havområder, hvor danske fiskere traditionelt fisker, medført fare for overfiskning af visse fiskearter. De pågældende internationale organisationer søger bl. a. ved kvotering af fangstmængden at afværge denne fare. Dette må hilses med tilfredshed, selv om det på kortere sigt medfører visse begrænsninger også for det danske fiskeri. I denne forbindelse kan det oplyses, at den i Gdansk i september 1973 indgåede konvention mellem samtlige Østersølande vedrørende fiskeriet i Østersøen inden længe vil blive effektiv, idet den i konventionen omhandlede kommission vil afholde sit første møde i den nærmeste fremtid. Herefter vil også fiskeriet i dette havområde være omfattet af en international konvention.

Endnu mere afgørende for dansk fiskeris fremtid kan blive det endelige udfald af FNs havretskonferencer. Efter den 3. konference, der blev afholdt i sommer i Caracas i Venezuela, ventes det, at forhandlingerne vil kunne afsluttes ved en 4. konference i Genève til foråret. Regeringen vil fortsat bestræbe sig for at opnå et resultat, der på samme tid i videst muligt omfang tilgodeiser danske, færøske og grønlandske fiskerierinteresser.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om etablering af en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren og om den fælles markedsordning for fiskerivarer m. v.

Ifølge revisionsbestemmelse.

[Statsministeren.]

Ændring af lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.

Ændringen er en følge af loven om levnedsmidler m. m., hvorefter godkendelse af og tilsyn med detailhandel med levnedsmidler skal henlægges under kommunalbestyrelsernes kompetence.

Ophævelse af lov om søpolitiet i Nordsøen.

Konsekvens af den forventede ikrafttræden af konventionen af 1. juni 1967 om ordensregler for fiskeriet i Nordatlanten. Lovforslaget vil tillige indeholde forslag om ændring af enkelte tekniske bestemmelser i saltvandsfiskeriloven.

FORSVARSMINISTEREN:

Gennemførelsen af det forsvarsforlig, der blev indgået mellem fire partier i februar 1973, skrider frem efter planen. Således er tilgangen af frivilligt personel tilfredsstillende, og omlægningen af hærens struktur er i gang.

Der ventes ikke fremsat lovforslag.

HANDELSMINISTEREN:

Regeringen har efter folketingets energipolitiske debat den 18. april 1974 fortsat overvejelserne om gennemførelsen af en koordineret energipolitik.

Regeringen agter i begyndelsen af folketingsåret at fremsætte forslag til lov om elforsyning. Lovens hovedformål vil være at sikre en koordineret udbygning af landets elforsyning og at tilvejebringe forudsætnin-gerne for folketingets og regeringens indseende hermed. Regeringen vil endvidere fremsætte forslag til lovgivning om de miljømæssige og sikkerhedsmæssige forhold i forbindelse med eventuel opførelse af atomkraftværker i Danmark. Disse lovforslag vil indeholde bestemmelser om folketingets medvirken ved beslutningen om atomkraftværker.

Regeringen har iværksat en række bestræbelser på at opnå en bedre økonomi i landets energiforbrug. De største besparelser vil utvivlsomt kunne opnås inden for opvarmingssektoren, og der forberedes foranstaltninger med sigte på at opnå en bedre varmeøkonomi både inden for den offentligt ejede og den private bygningsmasse. Med henblik

på besparelser på længere sigt vil der blive gennemført en sammenlignende undersøgelse af de forskellige opvarmningsmetoders hensigtsmæssighed.

Regeringen har iværksat arbejde med tilvejebringelse af det bedst mulige grundlag for udformning af en langsigtet energipolitik. Som et vigtigt punkt vil der blive tilvejebragt et materiale til vurdering af den sandsynlige udvikling i det danske samfunds forbrug af energi i de kommende år.

Forskning og udvikling inden for energisektoren, særligt med henblik på udvikling af nye energikilder, er en højt prioriteret international opgave, som Danmark på flere områder deltager i.

På nordisk plan er der gennem regelmæssige møder mellem de nordiske landes industriministre og gennem ministerrådssekretariatet og den særlige embedsmandskomiteé for industri og industripolitik skabt et forum, der sikrer mulighed for snæver kontakt og konsultation mellem landene inden for energiområdet.

Regeringen følger udviklingen på det internationale oliemarked med opmærksomhed. Selv om der for tiden er mulighed for at opnå forsyninger i nødvendigt omfang, kan man næppe se bort fra risikoen for, at der også i den kommende vinter kan opstå en situation, som medfører forstyrrelser af de løbende tilførsler. Regeringen har opfordret olieimportørerne til at holde de størst mulige lagre, og udbygningen af landets beredskabslagre er fremskyndet mest muligt. Imidlertid er lagerkapaciteten endnu ikke udbygget tilstrækkeligt i forhold til forbruget, og Danmark er stadig sårbar over for forstyrrelser i de løbende olietilførsler. Det nødvendige administrative beredskab til imødegåelse af en knaphedssituation forberedes på baggrund af erfaringerne fra oliekrisen sidste vinter. Regeringen agter også for den kommende fyringssæson at gennemføre en energisparekampagne. Danmark er positivt interesseret og medvirker aktivt i de bestræbelser, der udfoldes for gennem et samarbejde med de olieforbrugende lande at sikre solidaritet og en rimelig fordeling af de mulige tilførsler i tilfælde af forsyningsvanskeligheder.

De bestræbelser, der udfoldes med henblik på efterforskning og udvinding af energiråstoffer (olie og naturgas) på dansk område,

[Statsministeren.]

følges nøje af regeringen. De hidtil opnåede resultater har været af beskedent omfang, men har givet anledning til intensiveret virksomhed i lovende områder. Efterforskning på grønlandsk sokkelområde vil blive påbegyndt, ligesom den nærmere undersøgelse af de grønlandske uranforekomster er intensiveret.

Regeringen tillægger det stor betydning, at der gives befolkningen mulighed for at få en så bred og alsidig oplysning som muligt om de energipolitiske spørgsmål, herunder også om de særlige problemer, som knytter sig til spørgsmålet om opførelse af kernekraftværker i Danmark. Regeringen har derfor efter forhandling med Dansk Folkeoplysnings Samråd anmodet et udvalg bestående af medlemmer med tilknytning til folkeoplysningsvirksomhed om at tilrettelægge og gennemføre et sådant oplysningsarbejde.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

Ændringer på grund af Danmarks forpligtelse til at opfylde forskrifterne i EF-direktiver om skadesforsikring og om fri etableringsret for virksomheder, der driver skadesforsikring.

Ændring af næringsloven.

Efter næringsloven skal næringsbreve for visse næringer pr. 1. januar 1975 afløses af en anmeldelse. Det har været forudsat, at denne skal ske til et centralt erhvervsregister. Da forslag til oprettelse af et sådant først vil blive fremsat i indeværende folketingsår, foreslås næringsbrevenes afløsning af en anmeldelsespligt udskudt til 1. januar 1976.

*Ændring af lov om søfartsuddannelse.
Sønæringslov.*

Ved ændringen af uddannelsesloven agtes foretaget en tilpasning af den grundlæggende uddannelse af søfarende til den erhvervsfaglige grunduddannelse, som på forsøgsbasis er indført i en række landerhervsområder. Forslaget tager endvidere sigte på at skabe grundlag for de uddannelser, der ifølge forslaget til sønæringsloven gøres obligatoriske. Det sidstnævnte forslag udskiller sø-

næringsbestemmelserne fra lov om skibes bemanning til en særlig lov og ændrer de krav, der stilles til personer, der ønsker at erhverve sønæringsbevis eller at gøre tjeneste i en bestemt stilling i skibe.

Ændring af lov om skibsregistrering.

Lovforslaget er et led i en række rationaliseringsforanstaltninger for at forenkle arbejdet i skibsregisteret og de lokale registreringskontorer.

Lov om elværkernes forhold.

Elforsyningens indpasning i en koordineret energipolitik og problemerne vedrørende eventuel opførelse af kernekraftværker gør det ønskeligt at gennemføre en særlig lovgivning om elværker.

INDENRIGSMINISTEREN:

Regeringen vil fortsætte bestræbelserne på at sikre et effektivt samarbejde mellem staten og kommunerne om udgiftspolitikken og ressourceforbruget i den offentlige sektor, herunder ved en forbedring af det kommunale regnskabsvæsen.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om lægemidler.

Genfremsættelse.

Ændring af lov om kommunernes styrelse.

Ændringer, der vil være nødvendige for at gennemføre den påtænkte reform af de nuværende kommunale regnskabsystemer med virkning fra regnskabsåret 1976-77. Der påtænkes gennemført et nyt ensartet regnskabsystem for primær- og amtskommuner. Forslaget vil endvidere indeholde en præcisering af bestemmelsen om begrænsninger i kommunalt ansattes adgang til at være medlem af kommunalbestyrelsens udvalg.

Ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Ændring af lov om civilforsvaret.

Ændringer i lovenes bestemmelser om straf og disciplinarmidler, således at disse bliver bragt i harmoni med bestemmelserne i militær straffelov og militær retsplejelov.

[Statsministeren.]

Ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp. (Seksualoplysning).

Amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner pålægges ansvaret for varetagelsen af den oplysningsvirksomhed vedrørende svangerskabsforebyggelse, som hidtil har været varetaget af mødrehjælpsinstitutionerne. Forslaget er en følge af, at loven om mødrehjælpsinstitutioner ophævedes ved lov om social bistand.

Ophævelse af lov om oprettelse af en fødselsanstalt i Jylland.

Fødselsanstalten i Jylland vil med virkning fra 1. april 1975 blive overdraget til Århus amtskommune med forpligtelse for denne til at drive institutionen som et integreret led i amtskommunens sygehusvæsen. Overførelsen er et led i den opgaverreform, der gennemføres med baggrund i kommunalreformen.

Lov om overførelse af statshospitalerne for sindslidende til amtskommunerne.

Statens hospitaler for sindslidende vil blive overført til de amtskommuner, hvori hospitalerne ligger. Herudover vil der blive givet bestemmelser om den økonomiske kompensationsordning mellem staten og amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner.

Ændring af lov om udvidelse af Statens Seruminstitut m. m.

Ændring i instituttets ledelsesform, der ikke er tidssvarende.

Ændring i forskellige lovbestemmelser om tuberkuloseundersøgelse.

Et udvalg under sundhedsstyrelsen har foreslået de kollektive tuberkuloseundersøgelser erstattet af et selektivt undersøgelsesprogram.

De 3 årlige indfødsretslove.

Ændring af lov om folketingsvalg på Færøerne.
Ajournføring med den danske valglov.

Ændring af sygehusloven.

Betalings- og visitationsordning for statslige sygehuse (bl. a. Rigshospitalet).

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ændring af lov om udøvelse af lægegerning.

Det overvejes at ændre de gældende bestemmelser om klinisk videreuddannelse af læger som betingelse for ret til at udøve virksomhed som alment praktiserende læge. Hensigten med forslaget vil bl. a. være at afhjælpe de problemer, som den svigtende uddannelseskapacitet i sygehusvæsenet giver.

JUSTITSMINISTEREN:

Regeringen vil fortsætte sit arbejde med rationalisering inden for retsvæsenets område. Der vil blive fremsat forslag om politisagsbehandling af sager om førerretsfrakendelse, nye regler om udlæg og udpantning, forhøjelse af underretsgrænsen samt indførelse af adgang for politiet til at give bødeforelæg på stedet. Desuden vil der i tilknytning til loven om forbrugerklagenævnet blive fremsat forslag til lettelse af domstolsbehandling af forbrugersager i tilfælde, hvor en forbruger har fået helt eller delvis medhold ved nævnet.

Endvidere vil der blive fremsat forslag til en ny færdselslov, som indeholder en række nydannelser både med hensyn til færdselsreglerne og sanktionerne i tilfælde af overtrædelse af reglerne.

Herudover vil regeringen genfremsætte de lovforslag til bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, som folketinget ikke nåede at færdigbehandle i sidste folketingsår.

Regeringen vil fremskynde det igangværende udvalgsarbejde angående regler om erstatning til ofre for voldsforbrydelser og for skader, der forvoldes af personer, der er anbragt i fængsel eller forsorgsinstitution.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

Ifølge revisionsbestemmelse. Revisionen vil blive foreslået udskudt med henvisning til igangværende udvalgsarbejde og overvejelser om en almindelig forvaltningslov.

[Statsministeren.]

Ændring af lov om overformynderiet.

Ifølge revisionsbestemmelse. Revisionen vil blive foreslået udskudt med henvisning til, at spørgsmålet om overformynderiets fremtidige arbejdsopgaver endnu ikke er endeligt afklaret.

Ændring af retsplejeloven og færdselsloven.

(Forhøjelse af grænsen for underretssager, politisagsbehandling af færdselssager m. v.).

Forslaget tilsigter en aflastning af landsretterne og dermed en nedbringelse af berammelsestiderne.

Ændring af retsplejeloven. (Udlæg og udpantning m. v.).

Genfremsettelse for så vidt angår forslag om ændring af reglerne om udlæg og udpantning m. v., således at skyldneren ikke rammes hårdere end påkrævet. Rationalisering af tvangsinddrivelse af pengekrav. Adgang for politiet til at give bødeforelæg på stedet. Lettelse af domstolsbehandlingen af forbrugersager. Ændringerne vil muligvis blive delt op i to selvstændige lovforslag.

Lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter.

Formålet med forslaget svarer til formålet med det ovenfor nævnte forslag for så vidt angår udlæg og udpantning.

Lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager.

Gennemførelse af de ændringer i dansk lovgivning, som er en forudsætning for ratifikation af den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager.

Ændring af borgerlig straffelov.

Genfremsettelse for så vidt angår forholdelse af strafferammen for grov narkotikakriminalitet. Ændring af reglerne i straffelovens §§ 16-18 om de strafferetlige følger af psykisk abnormitet. Ændring af reglerne i straffelovens §§ 8 og 10 a om henholdsvis danske domstoles kompetence og fremmede

straffedommes retskraft. Ændring af straffelovens § 158, således at bestemmelsen også omfatter falsk forklaring for udenlandske og internationale domstole, herunder EF-domstolen i Luxembourg.

Ændring af borgerlig straffelov og aftaleloven. (Bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m. v.).

Ændring af færdselsloven.

Gennemførelse af Nordisk Vejtrafik Komité's forslag til fællesnordiske færdselsregler samt andre bestemmelser til fremme af færdselssikkerheden. Der foreslås endvidere ændrede regler om frakendelse af førerretten.

Lov om nordisk vidnepligt.

Tilvejebringelse af tvangsmidler til at indkalde personer fra Finland, Island, Norge eller Sverige til vidneforklaring m. v. for retten her i landet. Tilsvarende forslag er fremsat eller vil blive fremsat i de andre nordiske lande.

Ændring af den nordiske udleveringslov.

Forenklet behandling af visse udleveringsager. Tilsvarende forslag vil blive fremsat i de andre nordiske lande med henblik på ikrafttrædelse i 1974-75.

Ændring af lov om børns retsstilling, lov om svangerskabsafbrydelse og lov om sterilisation og kastration.

Konsekvens af den sociale bistandslovs nedlæggelse af mødrehjælpsinstitutionerne.

Ændring af adoptionsloven.

Forslaget udarbejdes på grundlag af adoptionsudvalgets kommende betænkning bl. a. om behandlingen af adoptionsager.

Lov om erstatning for personskade og tab af forsørger.

Lovfæstelse og modernisering af erstatningsrettens regler om personskade og tab af forsørger. Lovforslaget er et led i samar-

[Statsministeren.]

bejdet mellem de nordiske lande om erstatningslovgivningen.

Lov om tilsyn med legater og stiftelser.

Fastlæggelse af det offentliges tilsyn med legater og stiftelser. Forslaget vil medføre en væsentlig begrænsning i antallet af legater, der står under offentligt tilsyn.

KIRKEMINISTEREN:

Det er planen af fremsætte forslag om:

Ændring af begravelsesloven og ligbrændingsloven.

Revision på grundlag af udvalgsbetænkning. De to loves bestemmelser samles i én lov med fælles retningslinier for de to begravelsesformer.

LANDBRUGSMINISTEREN:

Dansk landbrug er — som i øvrigt Europas landbrug som helhed — i en vanskelig situation bl. a. som følge af svigtende priser på kød og stærkt stigende omkostninger. Hertil kommer, at nationale støtteordninger i andre lande giver problemer for dansk landbrug.

Regeringen erkender landbrugets vanskelige stilling for tiden og har ved ministerrådsmøde i Fællesskabet opnået tilsagn om, at nye nationale støtteordninger ikke vil blive tolereret uden indgående undersøgelser, og at man yderligere vil tage de allerede bestående ordninger op til ny overvejelse. Herudover vil man søge at få landbrugspolitikken i fællesmarkedet effektiviseret, og man vil søge at sikre, at eventuelle nødvendige foranstaltninger tilrettelægges i fællesskab, så konkurrenceforvridning undgås. Landbrugspolitikken bør på ensartet grundlag tilskynde til, at fødevarerproduktionen kommer til at foregå med maksimal effektivitet og med minimale omkostninger.

Der vil blive nedsat et strukturudvalg med den opgave at rådgive med hensyn til stillingtagen til EF's landbrugspolitik på strukturuområdet samt med hensyn til generationsskiftespørgsmål og spørgsmål om et mere økonomisk forbrug af landbrugsjord til ikke-landbrugsmæssig anvendelse.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om tilskud til den landøkonomiske konsulentvirksomhed.

Ifølge revisionsbestemmelse. Med henblik på opfyldelse af EF-forpligtelse vil der i loven blive indføjet et kapitel om tilskud til erhvervs- og samfundsmæssig vejledning af personer, der er beskæftiget ved jordbrug.

Ændring af lov om bekæmpelse af flyvehavre.

Ifølge revisionsbestemmelse. Mindre ændringer bl. a. på baggrund af, at EF-direktiverne for handel med sædekorn og frø ventes ændret inden udgangen af 1974.

Ændring af lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.

Bemyndigelsen til at udlåne midler af statskassen til foreningerne udløber ved udgangen af finansåret 1974-75.

Ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m. v.

Ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for frugt og gartneriprodukter.

Ifølge revisionsbestemmelser. Der tilsigtes ingen større ændringer i lovene.

Lov om mælk og konsummælkprodukter.

Forslaget, der er et led i den løbende revision af levnedsmiddellovgivningen, vil afløse den gældende lov om mælkekontrol og vil tillige indeholde hjemmel for de hidtil af miljøministeriet administrerede bestemmelser om mælk og fløde samt mælkevarer (konsummælkprodukter), der er fastsat med hjemmel i levnedsmiddelloven.

Ændring af lov om handel med foderstoffer.

Forslaget tilsigter at give foderstofforbrugerne bedre oplysninger om foderstoffernes indhold og næringsværdi samt at gøre foderstofkontrollen mere effektiv. Endvidere søger forslaget at tilpasse foderstofloven til EF's bestemmelser på området.

Ophævelse af lov om en kartoffelmelsordning.

[Statsministeren.]

MILJØMINISTEREN:

Reformen af planlægningslovgivningen vil blive videreført gennem en række lovforslag, der sigter mod en rationalisering og forenkling af administrationen. Lovrevisionerne sigter videre mod at overføre en betydelig del af planlægningsbeføjelserne til lokale, folkevalgte instanser. I forslagene indgår også det sigte, at offentligheden i højere grad end hidtil skal medvirke i planlægningen. Der vil bl. a. blive fremsat forslag om ophævelse af byudviklingsudvalgene, således at opgaverne overgår til amtsrådene og Hovedstadsrådet. Der vil endvidere blive fremsat forslag om ophævelse af loven om planlægning af Køge Bugt-området, således at Køge Bugt-udvalget ophæves og opgaverne inden for området overgår til Hovedstadsrådet.

Denne forenkling af administrationen vil dels give sig udslag i besparelser, dels medføre en styrkelse af planlægningen inden for såvel landsplanlægningen som regionplanlægningen og den kommunale planlægning. Et sådant forstærket planlægningsarbejde vil ikke alene kunne danne grundlag for en rationel indsats for miljøbeskyttelsen, men også kunne fremme mulighederne for — overalt i landet — at skabe sammenhængende og overskuelige lokalsamfund, der kan virke som en god ramme om familiernes udfoldelse i arbejde og fritid. I forbindelse med bestræbelserne for at forøge planlægningsindsatsen vil miljøministeren give folketinget en redegørelse om landsplanarbejdet. Sigtet med landsplanlægningen er ikke mindst at rette op på skævheden mellem de forskellige dele af landet.

Beskyttelsen af naturværdierne vil fortsat være prioriteret meget højt. På baggrund af forhandlingerne i folketinget i foråret vil der blive fremsat forslag til ændring af naturfredningsloven. Lovændringen tager sigte på at forenkle naturfredningsadministrationen og få dette arbejde koordineret med den øvrige fysiske planlægning.

Miljøministeren har i sidste folketingsår iværksat undersøgelser vedrørende mulighederne for en forøget genanvendelse af råstoffer m. v. De første resultater af disse undersøgelser ventes at foreligge i løbet af nogle måneder og vil kunne danne basis for

en forøget indsats for genanvendelse af papir m. v. samt begrænsning af affaldsmængder, forurening og ressourceforbrug i forbindelse med levnedsmiddelleballage. Vægten i det videre arbejde vil især blive lagt på opgaverne med genanvendelse af metaller.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om by- og landzoner.

Ophævelse af byudviklingsudvalgene, således at opgaverne overgår til amtsrådene og Hovedstadsrådet.

Ophævelse af lov om planlægning af Køge Bugt-området.

Ophævelse af Køge Bugt-udvalget, således at opgaverne inden for området overgår til Hovedstadsrådet.

Lov om kommuneplanlægning.

Genfremsættelse. Forslaget vil medføre konsekvensændringer i en række andre love. Inden for miljøministeriets område gælder det især lov om lands- og regionplanlægning, lov om regionplanlægning for hovedstadsområdet og lov om by- og landzoner.

Ændring af lovgivningen om forurening af havet.

Ratifikation af Østersø-konventionen. Konsekvensændringer i gældende lovgivning samt ikraftsættelse på Færøerne af dumpningsloven.

Ændring af lov om naturfredning.

Forslaget tager sigte på at forenkle naturfredningsadministrationen og på at koordinere den med den øvrige fysiske planlægning. Fredningsplanudvalgene forudsættes opretholdt.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Lov om blyindhold m. v. i benzin.

Lovforslaget, hvis endelige udarbejdelse afventer vedtagelse af et EF-direktiv, tilsigter at imødegå den voksende luftforurening ved at give miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte begrænsninger i mo-

[Statsministeren.]

torbenzins indhold af blyforbindelser og andre stoffer, der kan bevirke luftforurening.

Ændring af lov om bortskaffelse m. v. af olie- og kemikalieaffald.

Forslaget er afhængigt af et forslag til EF-direktiv, hvis endelige skikkelse — og vedtagelse — foreløbig tegner sig usikkert.

MINISTEREN FOR GRØNLAND:

Arbejdet med gennemførelse af den byrde- og opgavefordelingsreform for Grønland, som blev indledt med forårets lovgivning, vil blive fortsat blandt andet med henblik på at tilrettelægge det statslige kæmnervæsens overgang til de grønlandske kommuner pr. 1. januar 1976.

Det grønlandske fiskeri vil blive søgt tilpasset de nye forhold, der er en følge af det ændrede klima.

Beskæftigelsesproblemerne, som delvis hænger sammen med fiskeriets problemer, må nødvendigvis have en høj prioritering i den grønlandske udviklingspolitik og må især søges løst gennem en forstærket indsats på det uddannelsesmæssige område. Grønlandsk arbejdskraft må i stigende grad overtage de funktioner, der hidtil har været varetaget af udsendte fra Danmark.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

Ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m. v.

Med lovforslagene søges skabt hjemmel til kæmnervæsenets og brandvæsenets overførsel til kommunerne samt til etablering af byggeråd.

Lov om kommunernes tjenestemænd i Grønland (evt. ændringer i de gældende tjenestemandsløve vedrørende kommunerne i Grønland).

Kommunernes overtagelse af yderligere opgaver har medført nødvendigheden af at ansætte kommunale tjenestemænd i Grønland. Ligesom tilfældet er i Danmark, vil

det være påkrævet, at ansættelses- og pensionsvilkår for sådanne tjenestemænd fastlægges nærmere enten i form af en hjemmel for tilsyn med kommunernes dispositioner eller muligvis i form af lovhjemmel for vilkårene.

De 3 nævnte lovforslag ønskes gennemført af hensyn til videreførelsen af byrde- og opgavefordelingsreformen.

Lov for Grønland om forsyningsmæssige foranstaltninger.

Bemyndigelse for ministeren for Grønland til med tilslutning af Grønlands landsråd at fastsætte bestemmelser om anvendelse, fordeling og placering af Grønlands varebeholdninger i tilfælde af en truende eller opstået mangel på nødvendige varer. Tilsvarende bemyndigelse er hjemlet for handelsministeren for Danmarks vedkommende.

Lov for Grønland om ferie.

Lovforslaget tilsigter at sætte den i Danmark gældende ferielov i kraft i Grønland med visse ændringer. Forslaget fremsættes efter henstilling fra Grønlands landsråd.

Lov for Grønland om svangerskabsafbrydelse.

Lov om ikraftsættelse for Grønland af lov om sterilisation og kastration.

Forslag til begge love har været forelagt Grønlands landsråd, som enstemmigt er gået ind for, at de gennemføres.

Ændring af lov om læreruddannelse i Grønland.

Midlertidig tilpasning af bestemmelserne i lov om læreruddannelse i Grønland til den ved loven om uddannelse af lærere til folkeskolen gennemførte ordning her i landet. Der tilsigtes tillige en ajourføring af læreruddannelsen, bl. a. tilvejebringelse af mulighed for fritagelse fra det hidtil gældende obligatoriske Danmarksophold.

Ændring af lov om pension til statens tjenestemænd m. v. i Grønland.

Lovforslaget tilsigter at give hjemmel for beregning af pension til ikke-udsendte tjenestemænd, som er ansat efter tjenestemandsløven af 1946, for derved at tydeliggøre deres retsstilling.

[Statsministeren.]

MINISTEREN FOR KULTURELLE ANLIGGENDER:

Regeringen vedkender sig sit ansvar for, at der sikres kulturlivet gode og rimelige udfoldelsesmuligheder. De kulturelle aktiviteter har deres forankring i de lokale samfund og bør i videst muligt omfang holdes fri af central dirigering. Inden for de givne økonomiske muligheder betragter regeringen det som en selvfølge, at der fortsat ydes støtte til kunstneriske og andre kulturelle formål, især sådanne, som kan medvirke til at skabe et bedre miljø med større muligheder for menneskelig kontakt og fællesskab og for den enkeltes selvstændige udfoldelse.

Ved revisionen af den lovgivning, der gælder på området, vil regeringen være opmærksom på mulighederne for omlægning af principperne for kulturstøtten. Dette spørgsmål er taget op til overvejelse af det udvalg, der er nedsat i februar måned i år med den opgave at foretage en undersøgelse af de eksisterende tilskudsordninger. Når udvalget har afsluttet sit arbejde, vil spørgsmålet blive taget op til en samlet vurdering.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om folkebiblioteker.

Genfremsættelse af det lovforslag, som blev fremsat i sidste folketingsår.

Ændring af lov om folkebiblioteker.

Som led i sparebestræbelserne foreslås begrænsning af statsrefusionen til folkebibliotekerne i det sidste år forud for overgang til bloktilskud.

Ændring af lov om kulturhistoriske lokal-museer.

Ændring af lov om statstilskud til kunstmuseer.

Når det nedsatte museumsudvalg omkring årsskiftet forventes at have afgivet sin betænkning, vil man påbegynde overvejelserne med henblik på fremsættelse af lovforslag. De to love tænkes samlet i én lov. Princippet om, at stedlige tilskud til godkendte museer udløser tilsvarende statstilskud, agtes modificeret i nogen grad. Der søges gennemført en stærkere koordinering

af museumsarbejdet på landsplan og inden for hvert amt.

Ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

Ændring af lov om retten til fotografiske billeder.

Regeringen vil overveje på baggrund af en nordisk betænkning at udarbejde forslag, som sigter imod en regulering af adgangen til at foretage fotokopiering af litterære og kunstneriske værker og fotografiske billeder inden for undervisningsområdet og den offentlige administration m. v. Også spørgsmålet om båndindspilning til undervisningsbrug vil blive søgt reguleret.

MINISTEREN FOR OFFENTLIGE ARBEJDER:

Regeringen tilstræber på trafikområdet inden for de givne økonomiske muligheder i første række at bedre forholdene for den kollektive trafik. Man har i denne forbindelse hæftet sig ved den indtrådte nedgang i biltrafikken. En række vejprojekter er taget op til omvurdering, og regeringen har foreslået projektet til Lyngbyvejens indføring i København opgivet og erstattet af langt mindre kostelige forbedringer af det eksisterende gadenet. Som et led i omvurderingen af vejpolitikken vil der blive optaget forhandlinger med de kommunale organisationer om den opgavefordeling og styring af vejvæsenet, som indførtes med vejloven af 1972. Regeringen lægger vægt på, at Trafikrådet for det storkøbenhavnske Område fremmer arbejdet med samordning af bane- og busdriften i området.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Folketingsbeslutning om ratifikation af overenskomst af 8. juni 1973 mellem Danmark og Sverige om faste forbindelser over Øresund.

Folketingsbeslutning om ratifikation af overenskomst af 8. juni 1973 mellem Danmark og Sverige om lufttrafik tjeneste m. m. i anledning af anlæg af en dansk lufthavn på Saltholm.

Genfremsættelser.

[Statsministeren.]

Ændring af lov om Københavns lufthavnsvæsen.

Endelig fastlæggelse af organisationsformen for lufthavnsvirksomheden således som forudsat i revisionsbestemmelsen i lovens § 7.

Lov om personkørsel ad landevej.

Det vil blive tilstræbt at nå frem til klarere definitioner af de forskellige former for kørsel, ligesom det tilstræbes at skabe de nødvendige rammer for en planlægning af den kollektive persontrafik.

Ophævelse af lov om nedsættelse af en trafikkommission.

Centrale dele af kommissionens opgave er løst med gennemførelsen sidste år af lovgivningen om godskørsel på landevej eller vil blive løst ved forannævnte forslag om personkørsel ad landevej.

Ændring af lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger.

Forslaget vil gå ud på at lade gasforbruget bære en del af udgifterne ved lovens administration, således at afgifterne på gasmateriellet lettes tilsvarende.

Lov om forstærkning af sønderjyske diger.

En betænkning fra det såkaldte stormflodsudvalg er ved at blive afgivet. I den vil der blive fremsat forslag om en udbygning af digebeskyttelsen i Sønderjylland. Inden lovforslaget kan fremsættes, skal der føres forhandlinger med lokale myndigheder og interessenter om, hvorledes anlægsudgifterne kan dækkes, og dermed om anlæggenes omfang. Der vil blive forhandlet med Vesttyskland om anlæggenes tilslutning syd for grænsen.

Lov om gennemførelse af de med Sverige afsluttede Øresundsoverenskomster.

Tilvejebringelse af retsgrundlaget for gennemførelse af Øresundsoverenskomsterne med Sverige. Forslaget vil bl. a. rumme ekspropriationshjemmel vedrørende tunnellanding, redningstjeneste m. v. Hjemmel til de egentlige anlægsarbejder som Saltholm-lufthavnen, HH-tunnelen og motorvejen over Amager indeholdes ikke i denne lov.

Lov om klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje.

Årligt lovforslag.

Lov om forlængelse af det skandinaviske luftfartssamarbejde m. v.

Bemyndigelse for ministeren for offentlige arbejder til at forlænge DDLs koncession med 10 år fra 1. oktober 1985 til 1. oktober 1995. Baggrunden for forslaget er, at SAS har behov for at kunne træffe dispositioner med hensyn til f. eks. materielindkøb, der rækker ud over 1. oktober 1985.

Lov om udbygning af baneanlæggene for den storkøbenhavnske nærtrafik.

Bemyndigelse for ministeren for offentlige arbejder til at udføre en forlængelse af Tåstrup-banen til Høje-Tåstrup og Ballerup-banen til Måløv.

Lov om udbygning af Københavns lufthavn, Kastrup.

Udbygning af den eksisterende lufthavn i Kastrup for at muliggøre en afvikling af trafikken på denne i tiden indtil en lufthavn på Saltholm tages i brug.

Ændringer i vejlovgivningen.

Forslaget er en konsekvens af forslaget til lov om kommuneplanlægning.

Ændring af lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

Forslaget har sammenhæng med handelsministerens forslag til lov om elværkernes forhold og vil i øvrigt indeholde forslag til ændring af lovens ekspropriationsbestemmelser.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ændring af lov om radiokommunikation.

Ændring for at muliggøre lovens ikrafttræden på Færøerne.

SOCIALMINISTEREN:

På det sociale område vil arbejdet i det kommende år blive præget af mindre ændringer i sociallovgivningen i konsekvens af bistandsloven.

Det drejer sig navnlig om lovændringer i

[Statsministeren.]

forbindelse med den decentralisering, der som et led i socialreformen sker ved bistandslovens ikrafttræden den 1. april 1976. På pensionsområdet overvejes en række ændringer og forenklinger.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om offentlig sygesikring.

Ophævelse af indtægtsgrænser (genfremsettelse). Heri indarbejdes forslag om ophævelse af reglerne om tilskud til briller, bandager m. v. Ændringen er en konsekvens af, at disse tilskud i fremtiden hører under bistandslovens område.

Ændring af ankereglerne med henblik på at begrænse ankeadgangen, således at der opnås en formindskelse af ankestyrelsens arbejdspress, og ændring som følge af oprettelsen af amtsankenævn.

Som et led i sparebestræbelserne påtænkes forslag om nedsættelse af det offentlige medicintilskud.

Lov om den sociale pensionsfond.

Efter loven om den sociale pensionsfond skal der i folketingsåret 1974-75 fremsættes forslag til lov om gradvis gennemførelse af tillægspension fra 1976. Dette tidspunkt foreslås udskudt til 1981-82.

Ændring af lov om folkepension.

Ændring af lov om invalidepension.

Ændring af lov om pension og hjælp til enker.

De tre love skal ændres på en række områder. Man tilstræber at samle ændringerne i så få lovforslag som muligt. Der vil formentlig blive tale om følgende ændringer, samlet i et forslag for hver lov:

A. Mindre ændringer af lovgivningens administration, idet visse beføjelser overføres fra socialministeren til sikringsstyrelsen. Det drejer sig bl. a. om retten til at meddele dispensation fra pensionslovenes krav om fast bopæl her i landet som betingelse for at udbetale pension og om retten til at udstede det halvårslige tabelcirkulære om pensionernes størrelse.

Ændringer af ankereglerne med henblik

på at begrænse ankeadgangen, således at der opnås en formindskelse af ankestyrelsens arbejdspress, og ændringer som følge af oprettelsen af amtsankenævn.

B. Ændringer i konsekvens af den sociale bistandslov:

Reduktion af rådighedsbeløbene for personlige tillæg som følge af, at den omsorgsprægede del af beløbene er optaget i bistandsloven.

Ophævelse af invalideforsikringsfonden pr. 1. april 1976 som følge af, at de ydelser, der i dag finansieres af fondens midler, fremover vil kunne finansieres på anden måde. Arbejdsgiverbidraget til invalidepensionsordningen tænkes bevaret.

Ændringer i forbindelse med decentraliseringen af invalideforsikringrettens og førtidspensionsudvalgets opgaver. Efter den påtænkte nyordning henlægges disse instansers afgørelser pr. 1. april 1976 til et pensions- og revalideringsnævn i hvert amt. Der vil formentlig blive tale om en overførsel af administrative funktioner og personale fra staten til amtskommunerne.

Ophævelse af enkepensionslovens kapitel II om enkehjælp og enkerådgivning (reglerne omfattes af bistandsloven).

C. Eventuelt ændring af finansieringen af den fremtidige tildeling af invalide- og anden førtidspension med henblik på en koordinering med finansieringsreglerne for bistandsloven. Finansieringen af de socialpolitiske love bør være neutral i den forstand, at kommuner og amter ikke på grund af forskellige former for tilskud fra staten vælger en dyr støtteform fremfor en billigere, der er lige så god.

Eventuelt ændringer i pensionslovenes regnskabs- og revisionsbestemmelser i forbindelse med ændringer i statsamternes funktioner.

D. Eventuelt regulering af pensionerne i forbindelse med nye overenskomster på arbejdsmarkedet.

E. Eventuelt forenklinger i pensionslovgivningen på baggrund af en første rapport fra arbejdsgruppen vedrørende en pensionsreform.

F. Som led i sparebestræbelserne påtænkes der åbnet adgang til frivillig udsættelse af folkepensionsalderens indtræden.

[Statsministeren.]

Ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse.

Ændringer som konsekvens af bistandsloven med henblik på at indføje regler om eftergivelse af forskudsvis udlagte børnebidrag i børnetilskudsloven. Endvidere ændring som følge af oprettelsen af amsankenævnen.

Som led i sparebestræbelserne påtænkes der fremsat ændringsforslag med henblik på bortfald af børnetilskuddene til 16-17-årige og andre begrænsninger af udgifterne til børnetilskud. Der foreslås indført en ungdomsydelse.

Ændring af lov om styrelse af sociale og sundhedsmæssige anliggender.

I konsekvens af bistandsloven vil der blive fremsat forslag til bestemmelser om oprettelse af amsankenævnen, om revaliderings- og pensionsnævnen for Københavns og Frederiksberg kommuner (herunder om sammensætningen af disse nævne), om ophævelse af reglerne om børne- og ungdomsværn og om ændring af reglerne om det amtskommunale tilsyn og godkendelse af skitseprojekter. Ændring af lovens bestemmelse om udbygningsplaner vil blive overvejet.

Eventuelt ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Ændring af ankerreglerne med henblik på at begrænse ankeadgangen, således at der opnås en formindskelse af ankestyrelsens arbejdspress, og ændringer som følge af oprettelsen af amsankenævnen.

Der kan endvidere blive tale om ændringer bl. a. efter ønske fra kommunerne eller arbejdsmarkedets parter samt ændringer af finansieringen med henblik på en koordinering med finansieringsreglerne for bistandsloven. Finansieringen af de socialpolitiske love bør være neutral i den forstand, at kommuner og amter ikke på grund af forskellige former for tilskud fra staten vælger en dyr støtteform fremfor en billigere, der er lige så god.

Ændring af lov om offentlig forsorg.

Ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

Ændringer som konsekvens af oprettelsen

af amsankenævnen og eventuel ændring i ankeadgangen.

Der kan muligvis blive tale om yderligere ændringer af sociallovgivningen som led i den i spareplanerne forudsete revision af normeringskrav inden for staten og kommunerne.

Ændring af lov for Færøerne om folkepension.

Ændring af lov for Færøerne om invalidepension.

Ændring af lov for Færøerne om børne- og ungdomsforsorg.

Ændring af lov for Færøerne om offentlig forsorg (herunder åndssvageforsorg).

Ændring af lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

Baggrunden for de 5 forslag er de færøske myndigheders ønske om at overtage administrationen af den sociale lovgivning.

Det sidstnævnte forslag, der er vedtaget af lagtinget, indebærer også bestemmelser om almindeligt børnetilskud. Endvidere påtænkes de færøske pensionssatser reguleret.

Eventuelt ændring af den færøske sygeforsikringslov.

Beror på den færøske medicinundersøgelse.

Eventuelt indførelse af en dagpengeordning på Færøerne.

Afventer et udspil fra Færøerne.

UDENRIGSMINISTEREN:

Nye tilpasningsproblemer i de internationale forhold har nødvendiggjort omfattende nye forhandlinger. Der er særlig grund til at fremhæve dels forhandlingerne mellem de ni EF-lande indbyrdes, dels mellem disse og den arabiske verden samt udviklingslande i Afrika, Stillehavet og Caribien. Videre knytter der sig stor interesse til den energikoordinationsgruppe med deltagelse af 12 industrialiserede lande, som blev oprettet efter Washington-konferencen i februar 1974. Endelig må nævnes FNs 6. ekstraordinære

[Statsministeren.]

generalforsamling om råvarer og udviklingsproblemerne i april i år.

Samarbejdet inden for EF er præget af alvorlige problemer. Det er af afgørende betydning for EF-samarbejdets styrkelse og videreførelse, at der skabes balance i den økonomiske udvikling i medlemslandene. Der må ligeledes findes en løsning på de spørgsmål, som den britiske regering har ønsket at tage op til forhandling med sine EF-partnere, således at Storbritannien forbliver medlem af Fællesskabet.

I den nuværende internationale økonomiske situation er det særlig vigtigt, at det økonomiske og valutariske samarbejde inden for EF videreføres. Vi har i Danmark høstet betydelige fordele af vor deltagelse sammen med Tyskland og Benelux-landene i det valutariske „slange“-samarbejde, som ligeledes følges af Norge og Sverige.

Regeringen hilser de fremskridt velkommen, der er gjort mod tilvejebringelsen af en fælles energipolitik inden for EF. Regeringen finder ligeledes grund til tilfredshed med de væsentlige fremskridt, der er sket i det energipolitiske samarbejde i den bredere kreds af industrialiserede olieforbrugende lande og agter at tiltræde den aftale om oprettelse af et Internationalt Energi Program, som energikoordinationsgruppen har forelagt de deltagende landes regeringer.

Under de nuværende internationale økonomiske vilkår består der en åbenbar risiko for, at de enkelte lande vil søge at løse deres problemer ved at indføre handelsrestriktioner. En sådan handle måde kunne føre til et verdensomspændende tilbageslag, som stærkest ville ramme de lande, der som Danmark er særlig afhængige af udenrigshandelen. Regeringen støtter derfor alle bestræbelser på at modvirke protektionistiske tendenser gennem et forstærket internationalt samarbejde bl. a. i GATT.

Især i landets nuværende økonomiske situation er det vigtigt, at det offentlige bistand til fremme af eksporten forstærkes. I

udenrigstjenesten vil der blive lagt forøget vægt på løsningen af de kommercielle opgaver, og ved bemanding og placering af repræsentationerne i udlandet vil der blive taget vidtgående hensyn til varetagelsen af det eksportfremmende arbejde. Opmærksomheden vil i de kommende måneder især blive rettet mod en bedre udnyttelse af afsætningsmulighederne i de olieproducerende lande i Mellemøsten samt i statshandelslandene.

Danmarks medlemskab af Den nordatlantiske Forsvarsalliance er nu som før grundlaget for vor sikkerhedspolitik. Samarbejdet inden for NATO indebærer efter regeringens opfattelse fortsat det bedst mulige værn om vor sikkerhed og giver samtidig et sikkert udgangspunkt for aktive bestræbelser for yderligere afspænding og større tryghed i vor del af verden.

Danmarks medlemskab af FN er som hidtil et af de afgørende elementer i vor udenrigspolitik. Der er grund til at fremhæve sikkerhedsrådets væsentlige bidrag til våbenhvileordningerne først i Mellemøsten og derefter på Cypern, hvor også Danmark har ydet et bidrag med forøgelsen af de fredsbevarende styrker.

Den fortsatte positive udvikling i forholdet mellem USA og Sovjetunionen og de stødfindende drøftelser i Genève og i Wien — sikkerheds- og samarbejdskonferencen og styrkereduktionskonferencen — må hilses med tilfredshed. Vi kan konstatere, at visse konkrete resultater er opnået, men også at problemerne er store, og at arbejdet med deres løsning kræver tålmodighed.

Anden fase af Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa har nu været i gang i ca. 1 år, og det er regeringens håb, at forhandlingerne i den kommende tid må føre til så positive og gode resultater, at konferencens tredje og afsluttende fase vil kunne afholdes inden alt for længe på højeste niveau. Af ganske særlig betydning for Danmark og Vesten er resultater på så væsentlige områder som friere menneskelige kon-

[Statsministeren.]

takter og øget spredning af information, der er det bedste middel til øget forståelse og tillid mellem landene.

Begivenhederne i Mellemøsten har i løbet af det sidste år udviklet sig på en sådan måde, at der har været en alvorlig fare for den internationale sikkerhed, men der synes nu at være håb om, at problemerne i området er nærmere en løsning end i mange år. Regeringen støtter de bestræbelser, som ikke mindst USA's udenrigsminister har udfoldet for at tilvejebringe fred i Mellemøsten.

Regeringen lægger stor vægt på de muligheder, som den dialog, der nu er indledt mellem de ni EF-lande og de 20 lande, som er medlemmer af Den arabiske Liga, åbner for et nært samarbejde, navnlig inden for økonomi, industri, landbrug, teknologi og videnskab.

Det er regeringens mål og ønske at leve op til de samarbejds- og bistandsforpligtelser, som Danmark har påtaget sig over for udviklingslandene, og så tidligt som muligt at opfylde de målsætninger, som FN har stillet for de industrialiserede landes udviklingshjælp.

Det er planen at fremsætte følgende forslag:

Folketingsbeslutning om ratifikation af den den 30. august 1972 ikrafttrådte FN-konvention om internationalt ansvar for skader forvoldt af rumgenstande.

Folketingsbeslutning om ratifikation af traktat vedrørende ændringer i budgetbeføjelserne for Europa-Parlamentet.

Folketingsbeslutning om ratifikation af aftale om udvidelse af medlemskredsen af Den interamerikanske Udviklingsbank.

Danmark og en række andre ikke-regionale lande indtræder som medlemmer af banken.

UNDERVISNINGSMINISTEREN:

Undervisningsministeriet fortsætter sine bestræbelser for forbedret planlægning og styring inden for uddannelsesområdet samt for administrativ forenkling og rationalisering.

Regeringen agter at fremsætte forslag til ny folkeskolelov, der i hovedsagen bygger på en revision af de gældende bestemmelser om undervisningen på 8.-10. klassetrin og om de afsluttende prøver i folkeskolen.

Problemerne omkring den udvidede undervisningspligt søges løst dels ved at opstille alternative undervisningstilbud inden for ungdomsskolens rammer, dels ved at give eleverne mulighed for i en del af skoletiden at deltage i praktisk arbejde i lokale virksomheder og institutioner.

Endvidere agter man at fremsætte forslag til ny lov om uddannelsesstøtte. I forbindelse med regeringens forslag om indførelse af en ungdomsydelse for de 16-17-årige foreslås kredsen af støttedotagere i henhold til lov om uddannelsesstøtte begrænset til uddannelsessøgende, der er fyldt 18 år. For at opnå en aflastning af statsfinanserne vil lovforslaget — i lighed med det forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte, regeringen fremsatte i sidste folketingsår — indføre en ordning, hvorefter de nuværende statslån afløses af statsgaranti for lån. Det overvejes at kombinere denne omlægning med en rentesikringsordning.

Inden for fritidsundervisningsområdet vil der blive fremsat to lovforslag. Et forslag om ændring af den gældende lovs regler om fritidsundervisning for voksne, indeholdende forslag til besparelser. Dette lovforslag foreslås sat i kraft pr. 1. april 1975 for hold, der oprettes efter denne dato.

Det andet lovforslag er et forslag til en helt ændret fritidsundervisningslov. Revisionen af loven er foranlediget bl. a. af lov om visse ændringer i skolestyrelsesloven og indeholder forslag om ændring i tilskudsformen (overgang til tilskud efter objektive udgiftskriterier) som forudsat ved folketingets behandling af forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m.v. i 2. samling 1973-74, hvor tilskudsændringen for nogle af lovens områder blev udskudt til gennemførelse i 1974-75. Lovforslaget indeholder en vidtgående decentralisering og visse forenklinger af kommuners og amtskommuners administration af loven.

Udkastet til lovforslaget, der foreslås sat i kraft pr. 1. april 1976, har været udsendt til debat, og når de indkomne bemærkninger

[Statsministeren.]

er bearbejdet, vil endeligt lovforslag blive udarbejdet og fremsat i folketinget.

I fortsættelse af den redegørelse for forholdene omkring de videregående uddannelsers forhold, som undervisningsministeren gav folketinget i foråret 1974, og de tilkendegivelser, der i den anledning er fremkommet fra folketinget, vil regeringen fortsætte arbejdet med planlægningen af de videregående uddannelsers udvikling.

I denne planlægning vil man lægge vægt på samfundets behov for langvarigt uddannede og på en effektivisering af uddannelserne, således at studietiderne kan nedbringes og ressourcerne kan udnyttes mest muligt. Man vil endvidere lægge vægt på at udvikle uddannelser, der giver mulighed for beskæftigelse både i den offentlige sektor og i det private erhvervsliv.

Overvejelserne om indførelse af en generel adgangsregulering vil blive fortsat, bl. a. i lyset af de selvregulerende kræfter, der efter tilmeldingerne i sommer at dømme nu synes at gøre sig gældende.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om amtscentraler for undervisningsmidler.
Genfremsættelse.

Ændring af lov om folkeskolen (vedrørende skolebiblioteker).
Genfremsættelse.

Ændring af lov om universiteternes udbygning.

Ifølge lovens § 3 skal der senest i folketingsåret 1974-75 fremsættes lovforslag om de bevillingsmæssige rammer for universitetsudbygningen for den følgende årrække. Administrationen af denne rammelov, der siden er blevet krydset af mere konkrete rammeloVe, bl. a. om Odense universitet og Panuminstituttet, har imidlertid vist, at så vide rammeloVe er af tvivlsom praktisk værdi, og den nævnte § 3 vil derfor blive foreslået ophævet.

Lov om folkeskolen.

Der henvises til bemærkningerne foran.

Lov om Statens Uddannelsesstøtte.

Der henvises til bemærkningerne foran.

Ændring af lov om fritidsundervisning m.v.

Som et led i besparelserne vil der blive fremsat forslag om ændring af reglerne om fritidsundervisning for voksne.

Lov om fritidsundervisning m.v.

Der henvises til bemærkningerne foran.

Lov om statsgymnasiernes overgang til amtskommunerne.

Overdragelse af bygninger med grund og inventar m.v. skal ske uden vederlag, således at overdragelsesudgifter afholdes af amtskommunerne. Statstilskuddet til investeringer bortfalder, og udgiften hertil overføres til bloktilskud.

Ændring af lov om nukleare anlæg (atom-anlæg).

Der henvises til handelsministerens forslag om elværkernes forhold, hvormed nærværende lovforslag skal koordineres.

ØKONOMIMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om regulering af kreditformidling.

Det er tanken at foreslå ændringer i overensstemmelse med den skitse, der er afgivet til det politisk-økonomiske udvalg fra arbejdsgruppen vedrørende revision af kreditformidlingsloven.

Ændring af lov om økonomisk samordning.

For at skabe fastere kontakt mellem regeringen og erhvervenes og arbejdsmarkedets organisationer vil der blive stillet forslag om omdannelse af det økonomiske råd, således at økonomiministeren fungerer som formand for rådet, medens det nuværende formandskab og dets sekretariat opretholdes som et uafhængigt organ.

Lov om oprettelse af det centrale erhvervsregister.

Registeret tænkes etableret ved en udbygning af det nuværende erhvervsregister i Danmarks Statistik. Lovgivning er nødvendig for at skabe hjemmel for fuld of-

[Statsministeren.]

fentlighed omkring oplysning om erhvervs- virksomhedernes identitet.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag til:

Lovgivning vedrørende den statslige revisions struktur og status.

Eventuel lovgivning afventer resultatet af det nedsatte udvalgs arbejde.

Mødet genoptaget kl. 13.

Formanden:

Fra følgende medlemmer af folketinget *Robert Pedersen, Kirsten Sparre Andersen, Edele Kruchow, Birgit Fjælde, Bracher og Poul Westergaard* har jeg modtaget meddelelse om, at de som følge af deltagelse i FN's generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv fra og med den 3. oktober — for Poul Westergaards vedkommende dog fra og med den 7. oktober — samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Medlem af folketinget Melchior har på medlem af folketinget *Børge Johansens* vegne meddelt mig, at denne på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, og derfor anmoder om, at der må blive bevilget ham orlov fra og med den 3. oktober, og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget, udenrigsminister *Ove Guldberg* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke regelmæssigt vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov i henhold til forretningsordenens § 42, stk. 1, 2. pkt., samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I skrivelse af 30. september 1974 meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. samt afskrivningsloven. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebrug m. v.).

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1971 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til § 13 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m. v. skal der vælges 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.

I henhold til § 2, stk. 2, i lov nr. 235 af 27. maj 1950 om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gaveydelse skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer.

I henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der nedsættes et udvalg på 11 medlemmer.

Med skrivelse af 24. september 1974 fremlægger finansministeren i henhold til grundlovens § 47, stk. 1, statsregnskabet for finansåret fra 1. april 1973 til 31. marts 1974 for folketinget. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets ombudsmand har afgivet beretning for året 1973. Eksemplarer af beretningen er tilstillet folketingets medlemmer.

Folketingets regnskab for finansåret fra 1. april 1973 til 31. marts 1974 er revideret og vil blive fremlagt i bureauet. Et sammen drag vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. samt afskrivningsloven. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebrug m. v.).*

Det forslag om ændring af lov om særlig indkomstskat, som regeringen fremsatte i foråret, nåede desværre ikke at blive færdigbehandlet i sidste folketingssamling, og forslaget genfremsættes derfor nu, dog med visse mindre ændringer.

Som anført ved fremsættelsen i foråret